

Dosarul nr. 2r-636/19

Prima instanță: (Judecătoria Chișinău, sediul Central) E. Galușceac
Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) V. Cotorobai, I. Țurcan, M. Anton

DECIZIE

30 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Oleg Sternioală
Victor Burduh
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Harti Lidia, reprezentată de avocatul Mocanu Serghei,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Harti Vitalie împotriva Lidiei Harti cu privire la partajarea averii comune în devălmășie și cererea reconvențională depusă de Harti Lidia împotriva lui Harti Vitalie cu privire la partajarea averii comune în devălmășie,

împotriva încheierii din 24 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Harti Lidia prin intermediul avocatului Mocanu Serghei din motivul neînlăturării în termenul acordat a neajunsurilor indicate în încheierea instanței de apel,

împotriva încheierii din 06 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea de amânare a plății taxei de stat depusă de Harti Lidia și s-a acordat termen de 20 de zile din momentul recepționării încheierii pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 18 750 de lei

împotriva încheierii din 28 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea de scutire de la plata taxei de stat depusă de Harti Lidia și s-a comunicat Lidiei Harti despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate și a dovezii de plată a taxei de stat,

constată:

La 11 martie 2018, Harti Vitalie a depus cerere de chemare în judecată împotriva Lidiei Harti cu privire la partajarea averii comune în devălmășie.

Harti Lidia a depus cerere reconvențională împotriva lui Harti Vitalie cu privire la partajarea averii comune în devălmășie.

Prin hotărârea din 21 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Harti Vitalie și cererea reconvențională depusă de Harti Lidia.

La 02 ianuarie 2019, Harti Vitalie a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 21 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central (f.d. 3 Vol. III).

La 18 ianuarie 2019, Harti Lidia, prin intermediul avocatului Mocanu Serghei, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 21 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central. Totodată, a solicitat scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel (f.d. 6 Vol. III).

Prin încheierea din 28 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de scutire de la plata taxei de stat depusă de Harti Lidia.

Nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de Harti Vitalie și Harti Lidia.

S-a comunicat lui Harti Vitalie despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate în termen de 7 zile din momentul recepționării încheierii.

S-a comunicat Lidiei Harti despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate și a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 18 750 de lei în termen de 7 zile din momentul recepționării încheierii (f.d. 31-35 Vol. III).

La 08 aprilie 2019, Harti Vitalie a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 21 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central.

La 10 aprilie 2019, Harti Lidia, prin intermediul avocatului Mocanu Serghei, a depus cerere de apel motivată, solicitând totodată amânarea pe un termen de 6 luni de la plata taxei de stat, invocând drept motiv faptul că este șomeră și nu are posibilitatea financiară de a achita taxa de stat, toate bunurile fiind puse sub sechestru (f.d. 51-59 Vol. III).

Prin încheierea din 06 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de amânare a plății taxei de stat depusă de Harti Lidia.

Nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Harti Lidia și s-a acordat termen de 20 de zile din momentul recepționării încheierii pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 18 750 de lei (f.d. 60-62 Vol. III).

Prin încheierea din 02 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a acceptat spre examinare cererea de apel depusă de Harti Vitalie (f.d. 64 Vol. III).

Prin încheierea din 24 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de Harti Lidia prin intermediul avocatului Mocanu Serghei, din motivul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel, prevăzute în încheierea din 06 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

La 09 octombrie 2019, Harti Lidia, reprezentată de avocatul Mocanu Serghei a declarat recurs împotriva încheierii din 24 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Harti Lidia prin intermediul avocatului Mocanu Serghei din motivul neînălăturării în termenul acordat a neajunsurilor indicate în încheierea instanței de apel, împotriva încheierii din 06 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea de amânare a plății taxei de stat depusă de Harti Lidia și s-a acordat termen de 20 de zile din momentul recepționării încheierii pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 18 750 de lei, împotriva încheierii din 28 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea de scutire de la plata taxei de stat depusă de Harti Lidia și s-a comunicat Lidiei Harti despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate și a dovezii de plată a taxei de stat, solicitând admiterea recursului, casarea

încheierilor contestate cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel la stadia de punere pe rol a cererii de apel.

Recurenta Harti Lidia, în motivarea recursului a menționat că nu are posibilitate să achite taxa de stat pentru depunerea apelului în mărime de 18 500 lei, deoarece este șomeră și nu are posibilitatea reală de a achita suma respectivă. Mai mult ca atât, pe bunurile sale a fost aplicat sechestru de către executorul judecătoresc în cadrul examinării cauzei.

În conformitate cu art. 425 Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la data de 24 septembrie 2019, astfel recursul declarat la data de 09 octombrie 2019, este în termen.

În conformitate cu art. 426 al. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele cauzei urmează că Harti Vitalie a depus cerere de chemare în judecată împotriva Lidiei Harti cu privire la partajarea averii comune în devălmășie.

Harti Lidia a depus cerere reconvențională împotriva lui Harti Vitalie cu privire la partajarea averii comune în devălmășie.

Prin hotărârea din 21 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Harti Vitalie și cererea reconvențională depusă de Harti Lidia.

La 02 ianuarie 2019, Harti Vitalie a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 21 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central (f.d. 3 Vol. III).

La 18 ianuarie 2019, Harti Lidia, prin intermediul avocatului Mocanu Serghei, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 21 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central. Totodată, a solicitat scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel (f.d. 6 Vol. III).

În conformitate cu art. 364 alin. (1) Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu art. 365 alin. (1) lit. d) Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul. Elementele cererii de apel prevăzute la alin.(1) lit. d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea

participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 28 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de scutire de la plata taxei de stat depusă de Harti Lidia.

Nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de Harti Vitalie și Harti Lidia.

S-a comunicat lui Harti Vitalie despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate în termen de 7 zile din momentul recepționării încheierii.

S-a comunicat Lidiei Harti despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate și a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 18 750 de lei în termen de 7 zile din momentul recepționării încheierii (f.d. 31-35 Vol. III).

La 08 aprilie 2019, Harti Vitalie a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 21 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central.

La 10 aprilie 2019, Harti Lidia, prin intermediul avocatului Mocanu Serghei, a depus cerere de apel motivată, solicitând totodată amânarea pe un termen de 6 luni de la plata taxei de stat, invocând drept motiv faptul că este șomeră și nu are posibilitatea financiară de a achita taxa de stat, toate bunurile fiind puse sub sechestru (f.d. 51-59 Vol. III).

Prin încheierea din 06 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de amânare a plății taxei de stat depusă de Harti Lidia.

Nu s-a dat curs repetat cererii de apel depusă de Harti Lidia și s-a acordat termen de 20 de zile din momentul recepționării încheierii pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 18 750 de lei (f.d. 60-62 Vol. III).

La data de 11 iunie 2019, încheierea în cauză a fost expediată în adresa avocatului Mocanu Serghei prin intermediul poștei electronice (f.d. 63 Vol. III).

Prin încheierea din 02 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a acceptat spre examinare cererea de apel depusă de Harti Vitalie (f.d. 64 Vol. III).

În conformitate cu art. 369 al. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

Harti Lidia nu a prezentat instanței de apel în termenul acordat dovada de achitare a taxei de stat și astfel prin încheierea din 24 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de Harti Lidia din motivul neînlăturării în termenul acordat a neajunsurilor indicate în încheierea instanței de apel din 06 iunie 2019.

Pornind de la prevederile normelor de drept menționate, Colegiul conchide că instanța de apel corect a restituit cererea de apel depusă de Harti Lidia, or aceasta nu s-a conformat dispozițiilor încheierii din 06 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău și nu a prezentat instanței dovada achitării taxei de stat în termenul stabilit.

Nu poate fi reținut argumentul recurente precum că la examinarea cererilor privind scutirea de la plata taxei de stat și amânarea pe un termen de 6 luni de la plata taxei de stat, instanța de apel a neglijat faptul că recurenta este șomeră, toate bunurile fiind puse sub sechestru de executorul judecătoresc și prin urmare, este în imposibilitate de a achita taxa de stat la depunerea apelului.

La caz, Colegiul reține următoarele.

Norma articolului 86 alin. (1) din Codul de procedură civilă, prevede posibilitatea amânării și eșalonării plății taxei de stat.

Reieșind din prevederile menționate, instanța de judecată este în drept, în urma analizei stării materiale, financiare a persoanei fizice/juridice și a probelor administrate, să dispună amânarea plății taxei de stat.

Astfel legea admite cazuri în care instanța judecătorească, în urma analizei stării materiale, financiare a persoanei fizice/juridice și a probelor administrate, să dispună amânarea plății taxei de stat.

În speță, Harti Lidia a depus cererea de apel nemotivată și fără a achita taxa de stat, dar a solicitat inițial scutirea de la plata taxei de stat, iar odată cu depunerea cererii de apel motivate, a solicitat amânarea plății taxei de stat pe un termen de 6 luni.

La caz, Colegiul constată că, argumentul invocat de recurentă precum că este în imposibilitate să achite taxa de stat, în legătură cu faptul că este șomeră, bunurile sale fiind puse sub sechestru de executorul judecătoresc, nu constituie temei pentru amânarea plății taxei de stat.

Astfel amânarea sau eșalonarea plății taxei de stat se decide de către instanța de judecată, ținând cont de situația materială a solicitantului.

În cererea de amânare a plății taxei de stat a persoanei fizice se vor expune circumstanțele care justifică solicitarea cu anexarea actelor confirmative ale acestor circumstanțe (certIFICATE despre mărimea salariului, pensiei sau a altor venituri, existența la întreținere a copiilor minori sau a altor persoane, dovada lipsei conturilor bancare).

Aceste circumstanțe privind starea materială grea a persoanei fizice trebuie să fie de ordin temporar care să facă imposibilă plata taxei de stat în momentul înaintării cererii de exercitare a căii de atac, însă după o perioadă de timp să existe unii indici a îmbunătățirii acestei situații sau a menținerii stabilității.

Deci, Colegiul menționează că, Harti Lidia nu a prezentat instanței de apel probe pertinente în vederea justificării stării materiale dificile ce ar confirma atât faptul lipsei mijloacelor financiare suficiente pentru achitarea taxei de stat precum și cuantumul veniturilor acesteia și prin urmare, nu a probat situația materială precară invocată drept motiv la înaintarea cererii privind amânarea plății taxei de stat la depunerea apelului și incapacitatea de plată a taxei de stat.

Colegiul relevă că recurenta nu a dat dovadă de diligență și bună credință în realizarea drepturilor sale, și astfel soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată privind restituirea cererii de apel în rezultatul nelichidării neajunsurilor, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

Or, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (Malahov vs. Moldova), denotă că „dreptul la o instanță” nu este absolut. Acesta poate fi supus limitărilor, or art. 6 § 1 acordă statului dreptul de a alege liber mijloacele acestui scop. Limitările inclusiv financiare, dreptului de acces al persoanei la o ”instanță judecătorească” nu va fi compatibilă cu articolul 6 § 1, decât dacă aceasta urmărește un scop legitim și există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim urmărit.

Astfel fiind, nu pot fi reținute nici criticile recurente precum că prin încheierea contestată i se încalcă dreptul la un proces echitabil prevăzut de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Referitor la dezacordul recurente cu încheierile 06 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea de amânare a plății taxei de stat depusă de Harti Lidia și s-a acordat termen de 20 de zile din momentul recepționării încheierii pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 18 750 de lei și încheierii din 28 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea de scutire de la plata taxei de stat depusă de Harti Lidia și s-a comunicat despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate și a dovezii de plată a taxei de stat, Colegiul relevă că Harti Lidia nu a prezentat instanței de apel probe justificative întru confirmarea situației materiale dificile invocate și drept urmare, instanța de apel întemeiat a concluzionat că apelanta Harti Lidia nu întrunește temeiurile stabilite de lege pentru scutirea acesteia de la plata taxei de stat sau amânarea achitării taxei de stat.

Din considerentele menționate, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Harti Lidia, reprezentată de avocatul Mocanu Serghei și de a menține încheierea din 24 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de Harti Lidia, reprezentată de avocatul Mocanu Serghei.

Se mențin încheierile din 24 septembrie 2019, 06 iunie 2019 și 28 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Harti Vitalie împotriva Lidiei Harti cu privire la partajarea averii comune în devălmășie și cererea reconvențională depusă de Harti Lidia împotriva lui Harti Vitalie cu privire la partajarea averii comune în devălmășie.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Victor Burduh

Dumitru Mardari